

Käpysten Varhaiskasvatus- suunnitelma

Sormenpäihin kasvoivat kukat.

*Peukaloon auringonkukka, etusormeen kevättähti,
keskisormeen kullero, nimettömään sinikello ja
lilliputtiin vanamon viileä kauneus.*

mukaelma Raili Mikkasen runosta Kukkakimppu

MYLLYRANNAN RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTI KÄPYSET

- Perustettu 2010
- 8-12 -paikkaa
- Henkilökunta: 1 lastenhoitaja, 2 perhepäivähoitajaa,
- Avoinna 6.30- 17.00

KÄPYSTEN PÄIVÄJÄRJESTYS

- 6.30 ovet avataan
- 8.00 aamupala
- 9.00 aamupiiri, johdatus päivän aiheeseen ja toiminnallinen tuokio
- 10.00 ulkoilua
- 10.45 lounas
- 11.30- 13.30 päivälepo
- 14.00 välipala
- 15.00 ulkoilua
- 17.00 ovet suljetaan

KÄPYSTEN TOIMINTA-AJATUS

Tavoitteenamme on luoda Kämpysiin lapsista aidosti välittävä ja turvallinen ilmapiiri.

Hoitopaikka, jonne vanhempien on helppo tuoda lapsi.

Tuemme yhdessä vanhempien kanssa lapsen kasvua ja kehitystä, sekä terveen itsetunnon omaavaksi, toiset huomioonottavaksi yksilöksi. Tavoitteena on herättää lapsen luontainen uteliaisuus ja mielikuvitus. Ympärillämme oleva maaseutu ja luonto antavat lapselle eväät elämään.

KÄPYSTEN TOIMINTA–JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Fyysinen toiminta- ja oppimisympäristö

Luomme mahdollisimman esteettisen ympäristön ja puitteet, joka kannustaa lasta leikkimään ja liikkumaan. Pyrimme siihen, että lelut ja muu materiaali ovat ajanmukaisia ja ikätasoa vastaavia.

Psyykinen toiminta- ja oppimisympäristö

Myönteisessä, turvallisessa, kannustavassa ja erilaisuuden hyväksymässä ilmapiirissä lapsen on hyvä olla ja osallistua.

Sosiaalinen toiminta- ja oppimisympäristö

Ryhmässä eri-ikäiset ja erilaiset lapset oppivat huomioimaan toisiaan ja toimimaan yhdessä. Ryhmään integroidut erityislapset tuovat mukanaan oman rikkaan maailmansa ja auttavat muita lapsia ymmärtämään ja hyväksymään erilaisuutta.

KÄPYSTEN ARVOT

Arvot on koottu vanhempien ja henkilökunnan yhteistyönä ja niitä käsitellään laajemmin Lumijoen kunnan varhaiskasvatussuunnitelmassa. Yhteisiksi arvoiksi nousivat turvallisuus, kunnioittaminen, hyvät tavat, positiivinen kasvatuserä, lapsuuden arvostaminen ja lumijokisuus.

Turvallisuus

Fyysinen turvallisuus on sitä, että pyrimme minimoimaan vahingot tilojen tarkoituksenmukaisella sisustamisella ja lapsia valvomalla.

Pidämme tärkeänä sitä, että lapsi oppii kunnioittamaan sekä omaansa, että toisen fyysistä koskemattomuutta.

Psyykinen turvallisuus on sitä, että lapsi tuntee itsensä hyväksytyksi ja joka päivä tervetulleeksi. Aikuinen on aina lähellä, joka välittää, lohduttaa ja johon voi aina turvautua.

Sosiaalinen turvallisuus on sitä, että hoitajat ovat tuttuja ja työhönsä sitoutuneita. Tuttu lapsiryhmä on tärkeä osa turvallisuutta. Hoitajien ja vanhempien välinen luottamuksellinen ilmapiiri välittyy myös lapsiin.

Kunnioittaminen

Molemminpuolinen kunnioitus syntyy toisen ihmisen arvostamisesta ja hyväksymisestä. Jokaisessa perheessä kulttuuri ja arvot ovat erilaisia. Luottamuksen syntyyn tarvitaan aina sekä aikaa, että avointa ja myönteistä suhtautumista asioihin.

Hyvät tavat

Hyvät tavat ovat osa ihmisyyteen kasvamista. Lapsen kehitystaso huomioiden opetetaan hyviä käytöstapoja jne. Anteeksi pyytämisen ja anteeksi antamisen merkityksen ymmärtäminen, toisen huomioonottaminen ja avun tarjoaminen ovat asioita, joita arvostamme.

Positiivinen kasvatusasenne

Aidossa, iloisessa ja välittävässä ilmapiirissä kaikki lapset kohdataan tasavertaisina. Positiivisella ja kannustavalla esimerkillään aikuinen innostaa lasta oppimaan, tutkimaan ja kokeilemaan uusia asioita.

Lapsuuden arvostaminen

Lapsuus on jo itsessään tärkeä elämänvaihe, jolloin jokaisen tulisi tuntee olevansa hyväksytty omana itsenään. Koulutus ja elämäkokemus auttavat aikuista ymmärtämään lasta aitona yksilönä.

Lumijokisuus

Kotikuntamme juuret kasvatetaan lapsuudessa. Ympärillämme oleva ainutlaatuinen luonto ja maaseutu on hyvä kasvatusalusta lapsille. Leikkiympäristöä laajennetaan lähiympäristöön ja luontoon mahdollisuuksien mukaan.

KÄPYSTEN TOIMINNAN TAVOITTEET

Käpysten varhaiskasvatuksen tavoitteena on lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi. Kaiken toiminnan perustana on hyvä hoito ja huolenpito. Lasta rohkaistaan kehitystaso huomioiden omatoimisuuteen ja oma-aloitteisuuteen. Lapsen oppiessa huolehtimaan itsestään, hänen itsetuntonsa vahvistuu ja hänestä kehittyy tasapainoinen, utelias ja toiset huomioonottava yksilö. Toiminnan perustana on monipuolinen, sisällöllisesti selkeä ja joustava päivärytmi. Leikki, ulkoilu, ruokailu ja lepo toistuvat säännöllisesti. Huolehdimme siitä, että leikille jää riittävästi aikaa ja tarjoamme sopivasti haasteita sekä virikkeitä.

KÄPYSTEN VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMINEN

Vanhempien ja henkilökunnan yhteisen pohdinnan tuloksena, valitut arvot toimivat kaiken suunnittelun lähtökohtana. Lapsen kiinnostuksen kohteet ovat toiminnan suunnittelun perustana. Pienryhmässä, kiireettömässä ilmapiirissä, lapsella on mahdollisuus tulla kuulluksi ja toteuttaa omia ideoitaan.

Aamupiiri

Aamupiiri on tärkeä ja merkityksellinen tuokio. Aamupiirissä huomioidaan jokainen lapsi yksilöllisesti. Siinä vaihdetaan kuulumiset, lauletaan, lorutellaan, sadutellaan.

Leikki

Leikki on lapselle luontainen tapa toimia, mutta samalla myös sosiaalista toimintaa, kielen oppimista, liikuntaa sekä kuvittelua. Aikuisen tehtävä on järjestää puitteet ja tarvittaessa rauhallinen tila leikille, havainnoida ja tarpeen mukaan ohjata. Lapsi voi myös pyytää aikuista seurakseen tai avukseen. Lapselle annetaan aikaa leikkiä leikki loppuun ja lopuksi opetellaan siivoamaan jäljet.

Liikkuminen

Liikkuminen on lapsen tapa tutustua itseensä, toisiin ihmisiin ja ympäristöönsä.

Liikunnan avulla lapsi oppii hallitsemaan omaa kehoaan, ryhmässä oloa ja ohjeiden noudattamista.

Aikuisen tehtävä on luoda monenlaista liikkumista salliva ja turvallinen ympäristö.

Sisätilojen ohella piha on keskeisin liikuntapaikkamme. Pienet retket lähiympäristöön kuten kirkkopuistoon, leikki- ja urheilukentälle piristävät arkea.

Ohjatut liikuntatuokiot liikuntahallissa kuten temppurata, rytmisen liikunta ja erilaisiin välineisiin tutustuminen ovat vaihtoehtoina kannustamassa lasta liikkumaan.

Taiteellinen kokeminen

Taiteen avulla lapsella on mahdollisuus toteuttaa omaa mielikuvitustaan ja luovuuttaan.

Annamme lapselle mahdollisuuden maalata, piirtää, soittaa, laulaa, rakentaa, näytellä, tanssia, askarrella, kuunnella tai keksiä satuja ja runoja. Aikuisen tehtävänä on antaa tilaa ja mahdollisuus lapsen omalle luovuudelle ja antaa käyttöön tarvittava materiaali sekä ohjata ja auttaa lasta toteuttamaan ideansa.

Kieli ja vuorovaikutus

Käpysissä lapsella on oma tuttu hoitaja, joka ymmärtää lapsen yksilöllistä tapaa kommunikoida. Satuja luetaan paljon ja kirjaston satutunnit ovat tuttuja hetkiä lapsille. Aamupiiri ja lorupussin kortit ovat lapsista aina yhtä mieluisia. Yhteiset hetket aamupiirissä ovat tärkeitä kielen ja sosiaalisten taitojen kehityksen kannalta.

Tutkiminen

Lapsi on pieni leikkivä tutkija ja ajattelija. Yhdessä ihmettely ja arjen ilmiöiden pohdinta jo pienestä pitäen vahvistavat lapsen tunnetta siitä, että hänen kysymyksensä, ajatuksensa ja kokeilunsa ovat tärkeitä. Aikuisen tehtävä on innostaa lasta antamalla virikkeitä ja aikaa lapsen pohdintaan ja tutkimiseen. Ympäröivä luonto on meille ehtymätön aarreaitta ja innostuksen lähde, josta haemme pitkin vuotta ideoita ja materiaalia. Tiedon hankinta ja hyödyntäminen kirjoista, lehdistä ja internetistä ovat nykyään arkipäivää.

YHTEISTYÖ VARHAISKASVATUKSESSA

Kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuus perustuu vanhempien ja hoitajien molemminpuoliseen luottamukseen ja tasavertaiseen vuorovaikutukseen, joka kestää koko hoitosuhteen ajan. Vanhemmat ovat aina tervetulleita Käpysiin puhumaan lapsen asioista tai vaihtamaan kuulumisia. Hoitosuhteen alkaessa on tärkeää yhdessä lapsen kanssa tutustua uuteen hoitopaikkaan. Hoito ja kasvatussuunnitelman avulla saamme tärkeää tietoa lapsen yksilöllisyydestä sekä kirjaamme vanhempien toiveet yhteistyöstä. Kokoamme lapsesta kasvunkansiota, josta voi seurata lapsen kehitystä ja arjen pieniä tapahtumia. Yhteiset juhlat jouluna ja keväällä luovat yhteishenkeä perheiden ja hoitopaikan välille.

Verkostoyhteistyö

Myllyrannan päiväkodin sijainti samassa pihapiirissä mahdollistaa luonnollisen yhteistyön ryhmien välille.

Terapeutit vierailevat viikoittain ryhmässämme ja ovatkin muodostuneet luonnolliseksi osaksi arkeamme ja lapset suhtautuvat heihin luontevasti.

Lasten neuvola toimii perheiden tukena ja lääkinnällisenä asiantuntijana, jota voimme tarvittaessa konsultoida. Päivän aikana sattuneet haaverit voi käydä tarpeen mukaan tarkistuttamassa terveyskeskuksessa.

Kirjastossa käymme säännöllisesti lainaamassa kirjoja, satukasetteja ja musiikkia, siellä järjestetään myös satutuokioita, joiden vakiovieraita olemme. Kirjasto tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden kerran vuodessa järjestettävälle lasten taidenäyttelylle.

Lumijoen seurakunta järjestää mahdollisuuden osallistua erilaisiin tapahtumiin.

Osallistumme kerran kuussa pikkukirkkoon, sekä kahden viikon välein papin pitämään hartaushetken päivähoitopaikassa.

TUETTU VARHAISKASVATUS

Erityistä tukea tarvitsevat lapset

Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö, omahoitajajärjestelmä sekä hoito- ja kasvatustukeskustelut auttavat meitä ymmärtämään lasta yksilönä. Jos lapsen käyttäytymisessä tai kehityksessä ilmenee huolenaihetta, asiasta puhutaan ensin luottamuksellisesti vanhempien kanssa. Päivähoidonohjaaja voi suositella perhettä ottamaan yhteyttä esimerkiksi lasten- tai perheneuvolaan. Yhdessä vanhempien sekä mahdollisen muun lasta hoitavan tahon kanssa etsitään sopivia toimintatapoja lapsen tukemiseen.

Tuetun varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvalle lapselle laaditaan yhdessä vanhempien ja terapeuttien kanssa kuntoutussuunnitelma. Yhteistyön tavoitteena on tuen tarpeen mahdollisimman varhainen toteaminen, sekä yhteinen osallistuminen tavoitteiden saavuttamiseen. Lapsen mahdolliset terapiat pyritään järjestämään joustavasti hoitopäivän aikana. Tarpeen mukaan lapselle järjestetään avustaja.

VARHAISKASVATUKSEN KEHITYSNÄKYMIÄ

Palveluiden kehittäminen

Tärkein ja ensisijainen tavoite on saada lapselle pysyvä, lapsen ja perheen tarpeet ja toiveet täyttävä hoitopaikka jossa myös henkilöstö on pysyvä.

Palveluita pyritään kehittämään jatkuvassa, avoimessa vuorovaikutuksessa vanhempien kanssa luottamuksen ja keskinäisen kunnioituksen ilmapiirissä.

Sisällön kehittäminen

Sisällön kehittämisen edellytyksenä on henkilöstön myönteinen ja avoin suhtautuminen uudistuksiin. Koulutuspäivät ja muu omatoiminen tietojen päivitys auttavat pysymään ajan tasalla. Sisällön kehittämisessä myös lelujen ja muun materiaalin ajanmukaisuuden ylläpitäminen on tärkeää.

Stakesin (Sosiaali- ja terveysalan kehittämiskeskus) tehtäväksi annettiin

Valtioneuvoston periaatepäätöksellä (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2002:9)

varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden laatiminen ohjaamaan valtakunnallista varhaiskasvatuksen sisällöllistä toteuttamista. Valtakunnallisten perusteiden pohjalta tehtiin paikalliset ja yksiköiden vasut. Kunnan vasun tekemisen tueksi perustettiin LiLuHai-projekti (Liminka- Lumijoki- Hailuoto), vetäjänä Poske (Pohjois-Suomen osaamiskeskus), toteuttajina henkilökunta ja vanhemmat. Projekti kesti 8/ 2005 - 5/2007. Varhaiskasvatussuunnitelmaa päivitetään vuosittain.

Käpysten henkilökunta:

1 lastenhoitaja

2 perhepäivähoitajaa

LÄHTEET

Oppaat

Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta- opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. STAKES, oppaita 63. Gummerus Kirjapaino Oy.

Vaajakoski

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005. Stakes, oppaita 56. Gummerus Kirjapaino Oy. Saarijärvi

Luentomateriaalit

Projektin seminaarien luentomateriaalit (Poske).

Internet

www.ouka.fi/seutu/paivahoito/laatukriteerit.html